

פרישת במדבר – ערב יום ירושלים תשע"ו
"איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב
לאהל מועד יחנו:" (במדבר ב:ב)

דגל ישראל

יום העצמאות – יסוד שבתפארת – פסח – תקע בשופר גדול להירותינו

מטרת הדגל

כלי יקר – הדגל כלפי העולם

והקרוב אלי לומר בזה שעיקר חשקם של ישראל היה להראות לכל העמים כי שם ה' נקרא עליהם ויראו מהם, ועל ידי זה ישאו דגל הרוממות והנצחון בכל ארבע רוחות העולם.... וזה אות הדגל כי הוא סימן הניצחון במלחמה ודגל זה הוא בשם ה' כי לא בחרבם ירשו ארץ כי בשם ה'...

מלבי"ם (במדבר פרק ב) – הדגל כלפי עצמינו

ואמר איש על דגלו באותו לבית אבותם, ר"ל שכל אחד היה לו דגל מיוחד וכל דגל היה לו אות מיוחד מתיחס לבית אבותם כמו שפי' המפ' שיהודה הי"ל על דגלו צורת אריה ועל דגל ראובן צורת אדם ולאפרים שור ולדן נשר והיה דוגמת ארבע חיות שבמרכבה, והיה בכל דגל שלשה שבטים וכל שבט היה לו דגל מיוחד מתיחס אל אבני החשן כמ"ש בתרגום יונתן.....

צורת הדגל שלנו

דוד וולפסון – נשיא ההסתדרות הציונית ה-2 (1897) – "בפקודת מנהיגנו הרצל באתי לבזל, כדי לעשות את כל ההכנות לקונגרס הראשון. בין השאלות הרבות שהעסיקוני אז הייתה אחת... באיזה דגל נקשט את אולם הקונגרס? מה הם צבעיו? הן דגל אין לנו. הרעיון הזה הכאיבני מאוד. צריך ליצור את הדגל. ואולם באיזה צבעים נבחר?
והנה הבהיק רעיון במוחי: הרי יש לנו דגל. לבן כחול. הטלית אשר בה נתעטף בתפילתנו – טלית זו היא סמלנו. נוציא נא את הטלית מנרתיקה ונגולל אותה לעיני ישראל ולעיני כל העמים. הזמנתי אז דגל כחול לבן ומגן דוד מצויר עליו. וכך בא לעולם דגלנו הלאומי"
תלמוד בבלי מסכת מנחות דף מג עמוד ב
תניא, היה ר' מאיר אומר: מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונין? מפני שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע לכסא הכבוד, שנאמר: (שמות כ"ד) "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר"

שו"ת אגרות משה אורת חיים חלק ג סימן טו

הנה כפי שידוע זה מאות בשנים שעשו ציור מגן דוד על פרכות ועל מעילים ומטפחות ולא היה מי שיערער על זה, ואף שאין לנו מקור צורת המגן דוד אין בזה שום קפידא, וגם יש בזה ענין להזכיר שהשי"ת מלך למעלה ולמטה ולכל ד' רוחות השמים, ושיוכות שם דוד לא ידוע, ואולי הוא סימן לדוד שבטח במלחמותיו על השי"ת שהוא מלך למעלה ולמטה ובכל רוחות השמים שלכן לא היה ירא ממלכי בשר ודם ומחילותיהם כציוי התורה.

קדושת הדגל שלנו

הרב סולובייצ'יק

אם תשאלוני איך אני כיהודי תלמודי, מביט על דגל מדינת ישראל ואם יש לו בכלל ערך הלכתי? אענה לכם פשוט: אינני גורס בכלל מקסם של דגל וסמלים טקסיים כמותו. היהדות שוללת פולחן

עצמים גשמיים. ברם, אל נא נתעלם מדין בשולחן ערוך, כי 'הרוג שנהרג בידי עכו"ם, קוברין אותו בבגדיו, כדי שיראה את דמו ויקום, שנאמר ונקיתי דמם לא ניקיתי'. במילים אחרות, בגדי יהודי מקבלים קדושה מסוימת כשהם מוכתמים בדם קדוש. והדברים קל וחומר בן בנו של קל וחומר לדגל הכחול לבן, שטבול בדמם של אלפי צעירים יהודים (דתיים ולא דתיים) שנפלו במלחמת השחרור בהגנתם על הארץ והישוב."

דגל ירושלים

יום ירושלים – חסד שבמלכות – שבועות – וליירושלים עירך ברחמים תשוב

משך חכמה בראשית פרק כב פסוק יד

....במדרש (בראשית רבה נו, טז): שם קרא אותו "שלם", (שנאמר "ומלכי צדק מלך שלם" - בראשית יד, יח). אברהם קרא אותו "יראה" (שנאמר "ויקרא אברהם שם המקום ה' יראה") אמר הקדוש ברוך הוא, אם קורא אני אותו "יראה" כשם שקרא אותו אברהם, שם - אדם צדיק - מתרעם. ואם קורא אני אותו "שלם", אברהם - אדם צדיק - מתרעם). אלא הריני קורא אותו ירושלים, (כמו שקראו שניהם: "יראה", "שלם" - ירושלים). והענין, דשם היה בדור המבול, והיה בתיבה וזן ופרנס כל הנבראים שם בתיבה, והעיקר היה לתקן המדות והפעולות שהמה היו מושחתים, ש"השחית כל בשר דרכו" (ו, יב), "ומלאה הארץ חמס" (ו, יג), וכל לימודו היה לתקן המדות והתכונות בכל החי. וזה מורה "שלם", שהוא מורה שכל המין האנושי הוא אדם אחד, וכל אחד הוא אבר מאברי האדם הגדול, וכל אחד נצרך לחברו, מושפע ומשפיע זה מזה, וכולם כאחד נושאים קיום מין האנושי ונצחיותו.....

והנה ירושלים בנויה על שני הדברים, היינו לזכך המושכלות שעיקרן במוח, ולתקן ולקשט המדות שעיקרן בלב. וזהו בכלל מאמרם ז"ל (ברכות ה, א): "לעולם יכנס אדם שני פתחים ואחר כך יתפלל" - זהו המוח והלב. ולכן, ירושלים "כלילת יופי ממוש לכל הארץ" (איכה ב, טו), "ושם עלו שבטים (שבטי י - ה) להודות לשם ה'" (תהלים קכב, ד), כי המידות והמושכלות, שניהם נזדככו ונטהרו בירושלים. ולכן קרא אותה "ירושלים" על שתי הפעולות.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ל עמוד א

תנו רבנן: סומא ומי שאינו יכול לכוין את הרוחות - יכוין לבו כנגד אביו שבשמים, שנאמר והתפללו אל ה'; היה עומד בחוץ לארץ - יכוין את לבו כנגד ארץ ישראל שנאמר: והתפללו אליך דרך ארצם; היה עומד בארץ ישראל - יכוין את לבו כנגד ירושלים, שנאמר: והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת; היה עומד בירושלים - יכוין את לבו כנגד בית המקדש, שנאמר: והתפללו אל הבית הזה; היה עומד בבית המקדש - יכוין את לבו כנגד בית קדשי הקדשים, שנאמר: והתפללו אל המקום הזה; היה עומד בבית קדשי הקדשים - יכוין את לבו כנגד בית הכפורת; היה עומד אחורי בית הכפורת - יראה עצמו כאילו לפני הכפורת; נמצא: עומד במזרח - מחזיר פניו למערב, במערב - מחזיר פניו למזרח, בדרום - מחזיר פניו לצפון, בצפון - מחזיר פניו לדרום; נמצאו כל ישראל מכוונין את לבם למקום אחד. אמר רבי אבין ואיתימא רבי אבינא: מאי קראה - כמגדל דויד צוארך בניו לתלפיות, תל שכל פיות פונים בו.

מאמרי הראי"ה 1917 (קטעים מ"דגל ירושלים א" - לונדון)

יהודים כשרים !

אנחנו קוראים לכם, כאו להעבודה הקדושה לבנות את עמנו הישראלי, על אדמת קדשנו א"י, באו אלינו, התאחדו כולכם תחת דגל "ירושלים", אשר אנחנו מרימים אותו לפני כל העולם הכשר הישראלי.

הכל יודעים שיש במציאות "דגל ציון", הוא מאחד חלק ידוע של אחינו, על היסוד של ענינינו הישראליים העולמיים בארץ ישראל. נמצאים אמנם רבים, רבים מאד אשר לא נכנסו בהתאגדות ההסתדרות של אותם שנושאים את "דגל ציון", ורבים מרגישים בעצמם לאי-אפשרות לפנייהם להכנס בתוך ההסתדרות. אין אנו מדברים עד כמה הדבר הוא צודק, או בלתי-צודק, אבל בפועל הלא המצב הוא ככה.

אבל הלא דבר שאי אפשר הוא שהחלק היותר גדול, היותר לכבי ויותר תמים מישראל, שהם הרוב של העולם הכשר הישראלי, יהיה נשאר עומד ממרחק אצל המאורעות הנפלאות של הזמן הנוכחי, ולא ירים את ידו לטובת הכנין הקדוש של אומתנו על אדמת קדשה, בשביל אותם העוכבים הנקראים בשם הפרעות.

לזאת מרימים אנחנו, לפני כל העולם הכשר הישראלי, את דגל "ירושלים" שיסתדרו תחתיו כל כשרי ישראל לכוונן את העבודה של בנינו בארץ ישראל, ע"פ אמתתו של הרוח הישראלי הכשר, כגאון וכאומץ נשא את דגלנו הכשר הישראלי את דגל ירושלים. "ציון" ו"ירושלים", הן זו אצל זו, מאז מראשית תולדותנו התכלט שם ציון אצל ההבטאה של מלכותנו, כחנו העולמי, שהוא הנהו גם כן ודאי קדוש מצד עצמו, והוא משמש את כל המטרות הקדושות של עמנו, שהוא הוה ויהיה לעד ממלכת הכהנים וגוי הקדוש של העולם כולו.

אמנם "ירושלים" מבטאת בהבלטתה את המטרה של קדושתנו מצד עצמה בתור המגמה היותר גבוהה באידיאליותה של הויתנו הישראלית, בעד עצמנו ובעד האנושיות כולה, המקום של בית המקדש, בית תפלה העתיד של כל העמים, המקום שבו ישבו הסנהדריה הגדולה אשר ממנה יצאה ותצא תורה לכל ישראל, זה מציין השם "ירושלים". העולם הכשר הישראלי כולו, הוא מעולם עמוק מאד מקושר עם המטרות הקדושות, הוא אלהי כרעיוניו, קדוש בעוצם אמונתו, אומתנו בטאה כאחוליה העמוקים, בתפילותיה הקדושות לשיבת השכינה "לציון", דוקא על ידי בנין "ירושלים", על ידי קדושת בית המקדש, על ידי התרוממות של הקדושה האלהית עלינו ועל ידנו על העולם כולו.

את המטרה הכשרה הזאת חפצים אנחנו לבטא על ידי דגלנו דגל "ירושלים".

שאנחנו מקוים שילך כמצב של שלום עם דגל "ציון", עד אשר אנחנו וכל העולם כולו נכיר שהענינים העולמיים של ישראל לשוב אל ארץ ישראל, בתור עם שלם, והענינים המקודשים, עצם המגמות הכשרות, מתאחדים הם כמיטב האחוה זה עם זה. אבל כדי לתן הכרה להעולם הפנימי ולהעולם החצוני, עם המגמות הלאומיות הכשרות שלנו, וכדי ליצור כח מסודר איך לכוונן את זה באופי תולדתי, הננו נושאים לפני כל העולם הישראלי הכשר את דגל "ירושלים" והננו קוראים את כל אחינו הכשרים, באו אלינו, התאחדו עמנו, אמצו את כחנו, בעבור הענינים הקדושים של העולם הכשר הישראלי, שהם הנם באמת הענינים העצמיים הטבעיים של כלל ישראל ככל הדורות, כזמנים היותר טובים של עברנו ובהתור הכטות והנשא של עתידנו.

באו אל דגלנו "ירושלים", אשר הכחות היותר גדולים של העולם הכשר היהודי ישא אותו קדימה, לפני המחנה הקדושה האלהית "מחנה ישראל".

עולמנו הכשר, כל שלומי אמוני ישראל זאיך לנרמה להסתפק. ברור הוא שהכח האלהי הקדוש מתגלה עלינו כעת בתוך המאורעות של העולם, אנחנו כודאי קוראים הננו לשוב בחזרה אל נוננו העתיק, לארץ ישראל לחדש שמה את החיים העתיקים הקדושים שלנו, אנחנו חייבים לקדם את פני התנועה הקדושה הזאת ככל מאמצי כחותנו.

הכח הקדוש הזה מוכרח הוא לצאת כעת לפני העולם הגדול הרשמי, ע"י העולם היהודי הכשר המסודר אשר יתאחד ע"י הדגל "ירושלים". כל העולם אך כעת יקשיב איך שאנו הולכים עם הדגל האלהי, שהוא התוכן האמיתי של מהות חיינו האמיתיים. כעת בהפתעה ישמע איך שהעם של התורה האלהית הוא מתנשא בכחו הגדול השמימי לשוב ולכונן את עצמו על ארצו האלהית.

בהתעוררות רוח קדושה היותר עמוקה, הננו קוראים אנו אתכם כל אחינו הכשרים, אל תדחו את הזמן שהוא צועד בצעדי ענק כאלה, ובאו ביותר מוקדם אל דגלנו הקדוש, של כל העולם הכשר הישראלי, אשר יתאחד אל עבודת הקודש של שיבת ציון, של תחית האומה של גאולת אר"י, ושל בנינה, ושל כל העבודות הרכות והנשאנות, המעשיות והרוחניות, שהן שייכות להעבודות האחראיות הגדולות הללו, שהן יאתיו יום כחיינו החדשים, שיעשו כולם תחת השפעת דגלנו הקדוש דגל "ירושלים" שאנו מרימים אותו כעת.

באו באו, אתים כולכם בהמון אל דגלנו הקדוש אל דגל "ירושלים".

"ראשון לציון הנה הנם, ולירושלים מבשר אתן" (ישעיה מ"א כ"ז).
אמן סלה.